

максимальну ефективність засвоєння знань і навичок. Серед переваг, що дає використання інтерактивної форми навчання, можна виділити також такі: активізація мислення, самореалізація студентів, практичне застосування знань, розвиток креативного мислення, співробітництво між студентом і викладачем та індивідуальний підхід до кожного студента, тобто студентоцентризм.

Проте досвід застосування інноваційних форм навчання, зокрема інтерактивну форму, неможливо використовувати ефективно без врахування відмінностей між умовами проведення навчального процесу, і в першу чергу – кількості студентів у групах. Саме тому поділ студентів на малі творчі групи є необхідною складовою у використанні активних, у тому числі інтерактивних, методів навчання, таких як тренінг, мозкова атака, дискусія, презентація та ін. Ця методика пропонує зміну традиційної обстановки на семінарських заняттях, сприяє розкриттю студентом свого творчого потенціалу, дає можливість проявити свою відповідальність у спрямуванні навчального процесу в найактуальнішому для нього напрямку. Застосовуючи таку модель у своїй діяльності, викладач стає посередником між студентом і навчальним матеріалом, а студент – активним учасником формування своєї компетентності.

Малінко О.Г., старший викладач
кафедри іноземних мов факультету маркетингу

СТАН ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ – ЦІЛІ ТА ЗМІСТ (З ДОСВІДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ)

Аналіз науково-методичних джерел з проблеми дослідження свідчить, що поряд із практичною метою навчання іноземних мов у навчальних закладах Великої Британії реалізуються також освітні, виховні та розвивальні цілі на класичних дидактичних засадах. *Освітні цілі* вивчення іноземних мов у процесі дистанційного навчання спрямовані на: розширення світогляду студентів; поглиблення знань студентів про наукову картину світу; розширення знань студентів про інші країни, їх традиції, культурні та наукові надбання; формування уявлення студентів про будову іноземної мови, її систему, функціонування, подібність до рідної мови. *Виховні цілі* передбачають: формування у студентів позитивних рис характеру (працьовитості, працездатності, ініціативності, наполегливості, цілеспрямованості, активності, креативності); формування критичного ставлення до подій та думок інших; формування власних поглядів на явища та процеси, що відбуваються; виховання почуття поваги до інших країн; виховання культури взаємин між людьми тощо.

До *розвивальних цілей* відносяться: розвиток індивідуально-психологічних характеристик особистості студентів (наприклад, логічного та вербального мислення), обсягу різних видів пам'яті, довільної та мимовільної уваги, уяви, мовної здогадки, волі тощо; розвиток умінь самостійної роботи, самоконтролю, умінь працювати в різних режимах навчання [3].

Слід зазначити, що всі цілі органічно пов'язані між собою і досягаються комплексно протягом усього курсу навчання.

Навчальні заклади Великої Британії, які пропонують і задовольняють дистанційне навчання іноземних мов, ставлять за мету: 1) надати можливість тим, хто навчається, удосконалити вміння та навички, поповнити знання різних іноземних мов у межах чинних освітніх програм або автономно; 2) видати свідоцтво про освіту, ту або іншу кваліфікаційну ступінь (бакалаврат, магістратура) на основі результатів відповідних іспитів; 3) видати сертифікати підвищення кваліфікації, у тому числі педагогічних кадрів у галузі методики навчання іноземних мов.

Основною ланкою системи дистанційного навчання іноземних мов є його зміст, детермінований метою підготовки спеціаліста. Від змісту навчання залежать методи, засоби, мотиви та механізми його засвоєння [2, с. 124]. За визначенням С.У. Гончаренка, зміст освіти – це: «...система наукових знань про природу, суспільство, людське мислення, практичних вмінь і навичок і способів діяльності, досвіду творчої діяльності, світоглядних, моральних, естетичних ідей і відповідної поведінки, якими повинен оволодіти учень у процесі навчання» [1, с. 137]. У науково-методичній літературі достатньо уваги приділяється проблемі змісту навчання іноземних мов в умовах стаціонарної освіти. Дещо менше висвітлюються проблеми змісту дистанційного навчання іноземних мов. Дослідження окремих учених, зокрема Л. Дікінсона, Б. Холмберга, К. Річардса, П. Роя, свідчать, що проблема організації та формування змісту дистанційного навчання іноземних мов ще не посідає належного місця у наукових дослідженнях і практиці. Це пояснюється об'єктивними причинами, перш за все тим, що ця проблема відносно є новою. А щодо вивчення іноземних мов у системі дистанційної освіти за допомогою сучасних інформаційних засобів і

технологій, то цей аспект проблеми почав інтенсивно досліджуватись в останнє десятиліття. Початком цього процесу слугувало створення Центру сучасних мов у Відкритому університеті Великої Британії (1991 р.). На його базі були розроблені та запропоновані різноманітні курси дистанційного навчання іноземних мов. Зокрема, перші навчальні матеріали були розроблені для вивчення французької мови, культури та суспільства [4].

Внаслідок аналізу змісту навчання іноземних мов з'ясовано, що він охоплює: а) сфери спілкування, теми та ситуації; б) мовний і мовленнєвий навчальний матеріал; в) знання, навички та вміння мовлення. Зрозуміло, що в процесі дистанційного навчання неможливо охопити всі сфери спілкування людей. Тому перед фахівцями постає питання диференційованого відбору змісту дистанційного навчання іноземних мов.

Література

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 374 с.
2. Краевский В.В., Лернер И.Я., Журавлев И.К. и др. Теоретические основы процесса обучения в школе / Под ред. В.В. Краевского, И.Я. Лернера. – М.: Педагогика, 1989. – 306 с.
3. Ніколаєва С.Ю., Петрашук О.П., Бражник Н.О. Ступенева система освіти в Україні та система навчання іноземних мов. – К.: Ленвіт, 1996 – 90 с.
4. Howard R., McGrath I. Distance Education for Language Teachers. A UK Perspective. – Multilingual Matter Ltd, 1995.

Мариніч І.О., к.е.н.,
доцент кафедри аудиту

ПОКРАЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Студентоцентроване навчання базується на розвитку особистості, а з усіх педагогічних підходів пріоритетним визначено компетентностний підхід. Саме тому однією з центральних проблем підготовки майбутніх фахівців є розвиток професійної спрямованості як визначальної характеристики спеціаліста, що дозволяє людині максимально виявити свої здібності й творчо опанувати професію. До молодих спеціалістів у сучасних умовах ринку ставляться такі вимоги: високий рівень теоретичної підготовки, сформований рівень соціальної зрілості, висока професійна підготовка, швидка адаптація до умов робочого середовища.

Формування економічних знань студентів реалізується через поєднання пізнавальних, теоретичних і практичних компонентів навчання. При цьому практичні компоненти економічно освіченої людини становлять мотивацію та вміння постійно підвищувати компетентність і практично використовувати нові знання для вдосконалення та розвитку власного потенціалу. Оскільки потреби ринку праці вимагають професійно підготовлених спеціалістів, важливо так організувати навчальний процес, щоб ці компоненти взаємодіяли, і процес засвоєння теоретичної інформації відбувався паралельно з практичною діяльністю.

Закон України «Про вищу освіту» дозволяє залучати до навчального процесу роботодавців і в стандартах вищої освіти враховувати вимоги професійних стандартів [1]. Враховуючи важливість практичної підготовки, слід не лише передбачати в навчальних планах проходження студентами навчальної та виробничої практик, але більш широко залучати до цього процесу потенційних роботодавців.

На наш погляд, найбільшою мірою могли б сприяти підвищенню ефективності управління процесом професійної орієнтації на рівні вищого навчального закладу такі заходи: організація педагогічного процесу, спрямованого на формування та розвиток професійної готовності майбутнього фахівця; застосування особистісно-орієнтованого підходу до підготовки майбутніх економістів; ліквідація дублювання змісту економічної освіти шляхом удосконалення та максимального розвитку міжпредметних зв'язків; використання віртуальних методів навчання із застосуванням інформаційних технологій.

Вибір Україною курсу на входження в Європейський освітній простір, інтеграція з Європейськими країнами підвищує попит на випускників факультетів немовних спеціальностей, які б вільно володіли іноземною мовою і культурою іншомовного спілкування. Тому необхідно підвищувати рівень підготовки студентів і розвивати викладання на іноземній мові.

Найбільш чіткішу картину рівня реалізації інтересів і потреб можна отримати на етапі виходу, коли студент співставляє не тільки свої очікування при вступі до вищого навчального закладу з